

Plan upravljanja istraživačkim podacima projekta [LinGeH, HRZZ 3688]

Brozović Rončević, Dunja

Data management plan / Plan upravljanja istraživačkim podacima

Publication year / Godina izdavanja: **2023**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:162:235198>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom](#).

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-03**



Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Plan upravljanja istraživačkim podacima

Opće informacije		
	Ime i prezime predlagatelja	Dunja Brozović Rončević
	Matična organizacija	Sveučilište u Zadru
	Naziv projekta	Lingvistička geografija Hrvatske u europskome okružju
	Upravitelj podacima	Dunja Brozović Rončević, dbrozovic@unizd.hr
1.	Prikupljanje podataka i dokumentacija	
	Koje ćete podatke prikupljati, obrađivati, stvarati ili se ponovno njima koristiti? (navedite format, vrstu i opseg podataka)	Jezična građa hrvatskih mjesnih govora prikupljena prema LinGeH upitniku. Upitnik ima ukupno 1717 pitanja, s time da pojedini leksički podatci imaju i niz potpitanja iz sklonidbe ili konjugacije. Na kraju upitnika je onomastički dodatak. Podatci o kazivačima prikupljaju se odvojeno uz njihovu privolu i ne će biti javno dostupni. Bilježi se samo godište i spol kazivača. Prikupljaju se i zvučni zapisi slobodnoga govora, a u pojedinim slučajevima i zvučni zapisi istraživanja koji služe samo za analizu prikupljene građe.
	Kako će se podaci prikupljati, obrađivati ili stvarati? (ukratko navedite metodologiju i procese osiguranja kvalitete te načine organiziranja podataka)	Građa se prikuplja terenskim istraživanjima prema LinGeH upitniku. Ciljano se prikuplja i građa za jezične zemljovide koji se izgrađuju. Prikupljena građa se analizira, verificira, transkribira prema LinGeH dogovornoj transkripciji i unosi u bazu podataka (pripremljenu tablicu).
	Koju ćete dokumentaciju i metapodatke ustupiti osim podataka? (navedite koje su informacije potrebne korisnicima kako bi mogli čitati i interpretirati podatke u budućnosti te koji će se standardi koristiti pri tumačenju podataka)	Opisi govora koji nastanu na temelju prikupljene građe bit će dostupni na projektnim mrežnim stranicama nakon završetka projekta. Zvučni zapisi slobodnoga govora bit će dostupni u fonoteci Centra (ako se ima privola kazivača). Otisnute inačice upitnika čuvaju se u prostorijama Centra za jadransku onomastiku i etnolingvistiku Sveučilišta u Zadru i bit će dostupne budućim istraživačima. Dio građe, sistematiziranih i verificiranih tablica s jezičnom građom bit će dostupno na mrežnim stranicama Centra uz privolu autora.
2.	Pravna i sigurnosna pitanja	
	Jeste li ograničeni sporazumom o povjerljivosti? Imate li potrebna dopuštenja za prikupljanje, obradu, čuvanje i dijeljenje podataka? Jesu li osobe čiji se podaci pohranjuju informirani o tome i jesu li dali privolu? Kojim ćete se metodama koristiti u	Prije svakog istraživanja traži se privola kazivača da ga se snima za potrebe kasnijeg preslušavanja građe. Neki kazivači daju dopuštenje i za objavu njihovih odgovora i pri istraživanju za LinGeH jezični upitnik, dok neki izričito ne dopuštaju objavu njihovih imena niti zvučnih zapisa. U tom se slučaju zvučni zapisi ne će objavljivati. Osobni podatci kazivači znani su samo istraživaču, i ne objavljuju se uz jezičnu građu (samo godište i spol što je relevantno za jezičnu analizu.). Na samom LinGeH upitniku navedene su napomene za etičko postupanje pri terenskim istraživanjima.

	svrhu zaštite osjetljivih podataka (GDPR - posebne kategorije osobnih podataka)?	
	Kako će se regulirati pristup podacima i njihova sigurnost? Koji su potencijalni rizici koje treba uzeti u obzir? Kako ćete osigurati sigurnost pohrane osjetljivih podataka?	Podatci će se obrađivati i njima upravljati u zaštićenom nemrežnom okružju. Dio prikupljenih i obrađenih podataka dostupan je projektnim suradnicima preko oblaka. Dio podataka bit će javno dostupan na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zadru preko digitalnog repozitorija. Osim osobnih podataka o kazivačima, prikupljena jezična građa ne sadrži osjetljive podatke.
	Kako ćete upravljati zaštitom autorskih prava i intelektualnog vlasništva? Tko će biti vlasnik podataka? Koje će se licencije primjenjivati na podatke? Koja će se ograničenja primjenjivati na ponovnu uporabu osobnih podataka?	Većina prikupljenih podataka prikladna je za javno objavljivanje. Vlasnik podataka, odnosno prikupljene jezične građe je istraživač koji je tu građu prikupio, sistematizirao i obradio. Uz privolu autora pojedinih opisa govora, verificirani opisi bit će dostupni na LinGeH geoportalu nakon što se objavi tiskana publikacija. Završna publikacija s opisima govora bit će objavljena na Sveučilištu u Zadru. Jezični zemljovid, ili lingvističke karte koje se izrađuju u sklopu projekta bit će dostupne na mrežnim stranicama Centra uz privolu autora zemljovida.
3.	Pohrana i čuvanje podataka	
	Kako će podaci biti pohranjeni i kako će biti napravljena sigurnosna kopija podataka (<i>backup</i>) tijekom istraživanja? Koji su kapaciteti čuvanja podataka kojim raspolazete? Kojim se procedurama koristite za sigurnosnu kopiju (<i>backup</i>)?	Svaki istraživač čuva svoju prikupljenu građu a verificirana i obrađena građa dostavlja se voditelju projekta koji ju pohranjuje. Nabavljeni su vanjski diskovi za pohranu zvučnih zapisa. Nakon završetka projekta posebna će se pozornost posvetiti sistematizaciji zvučnih zapisa mjesnih govora jer u mnogim slučajevima riječ je o veoma starim (ili čak u međuvremenu preminulim) kazivačima.
	Koji je vaš plan čuvanja podataka? U kojim će se formatima čuvati?	Podatke planiramo trajno čuvati u Centru za jadransku onomastiku i etnolingvistiku Sveučilišta u Zadru. Sigurnosne kopije verificirane jezične građe koje su digitalizirane bit će pohranjene i u digitalnom repozitoriju Sveučilišta.
4.	Dijeljenje i ponovna uporaba podataka	
	Kako i gdje će se podaci dijeliti? Na kojem repozitoriju planirate dijeliti podatke? Kako će potencijalni korisnici doznati za podatke?	Konačnu verziju obrađene jezične građe unesene u bazu podataka voditelj projekta podijelit će putem institucijskog repozitorija Sveučilišta u Zadru. Pristup suradnicima bit će preko lozinke. Dio obrađene građe bit će javno dostupan preko Sveučilišta u Zadru.
	Ako postoje podaci koji se ne smiju dijeliti (prijavitelji vezani zakonskim, etičkim, autorskim pravila, povjerljivošću i sl.), pojasnite razloge ograničenja.	Neki kazivači ne dopuštaju da se javno objave njihova ima ni zvučni zapis s istraživanja i to se naravno poštuje. S obzirom na vrlo stroga pravila o zaštiti osobnih podataka pri dijalektološkim istraživanjima, zvučni se zapisi ne će javno objavljivati, a u nekim slučajevima ne će se ni pohranjivati u fonoteci Centra.

	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji je u skladu s načelima <i>FAIR-a</i> .	Planira se prijava projekta u suradnji s tvrtkom Prehnt, specijaliziranom za GIS, koja surađuje na projektima s Odjelom za geografiju našega Sveučilišta.
	Potvrdite da ćete se koristiti digitalnim repozitorijem koji održava neprofitna organizacija (ako ne, objasnite zašto ne možete dijeliti podatke na digitalnom repozitoriju koji nije komercijalan).	Trenutačno ne postoji digitalni repozitorij koji bi odgovarao potrebama projekta i veličini podataka. U suradnji s tvrtkom Prehnt d.o.o. koja se bavi obradom podataka u GIS-u izrađena je pilot inačica LinGeH geoportala na kojoj će se objavljivati verificirani jezični podatci uz privolu autora. Tvrtka Prehnt je usko specijalizirana, za potrebe našega projekta izradili su vektorizirani zemljovid s LinGeH punktovima, a da bi portal funkcionirao moraju biti instalirani specifični programi i alati koje naše sveučilište nema. Iako nije riječ o neprofitnoj organizaciji, pristup portalu bit će javno dostupan i nastavit će se suradnja sa Sveučilištem. Zvučni zapisi ne će se objavljivati.

Ref:

[1] Celjak, D., Dorotić Malič, I., Matijević, M., Poljak, Lj., Posavec K. i Turk, I.: „Istraživački podaci - što s njima?“ [Istraživački podaci - što s njima? : priručnik o upravljanju istraživačkim podacima | Digitalni repozitorij Srca \(unizg.hr\)](#)